

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

Muş'un Varto ilçesinde Güzelkent, Küçüktepe, Teknedüzü, Çalidere ve Köprücük köylerini kapsayan geniş bir alanda Jeotermal Enerji Santrali (JES) projeleri için sondaj çalışmalarına başlanacağı kamuoyuna yansımıştır. Söz konusu projelerin, merkezi ABD'de bulunan IGNIS adlı şirket tarafından yürütüleceği ve toplamda 10 sondaj kuyusunu kapsadığı ifade edilmektedir. Projenin ilerleyen aşamalarda 16 köyü doğrudan etkileyeceği belirtilmektedir.

Bölge halkı ve ekoloji örgütleri; projelerin yalnızca enerji üretimiyle sınırlı kalmayacağı, devamında madencilik faaliyetlerinin de önünü açacağı yönünde ciddi kaygıları olduğunu belirtmektedir. Ayrıca Varto ilçesinin aktif fay hatları üzerinde yer aldığı ve geçmişte yıkıcı depremler yaşadığı dikkate alındığında, yer altına yüksek basınçlı sıvı enjeksiyonu içeren jeotermal faaliyetlerin risk oluşturabileceği ifade edilmektedir.

Muş ili Varto ilçesinde planlanan JES projeleri, yalnızca bir enerji yatırımı olmanın ötesinde; bölgenin ekolojik dengesi, tarımsal üretimi, hayvancılık faaliyetleri ve yerel halkın yaşam alanları üzerinde ciddi etkiler doğurma potansiyeli taşımaktadır.

Deprem riski yüksek bir bölgede bu tür projelerin hayata geçirilmek istenmesi, bilimsel ve kamusal yarar açısından ayrıca değerlendirilmesi gereken bir durumdur. Tüm bu nedenlerle, söz konusu projelerin şeffaflık, bilimsel kriterler ve halkın rızası temelinde yeniden ele alınması gerektiği açıktır.

Bu kapsamda;

- 1- Muş ili Varto ilçesinde planlanan JES projelerinin amacı nedir? Bölgenin jeotermal enerji yatırımları için tercih edilmesinin gerekçeleri nelerdir?
- 2- Söz konusu projeleri yürüteceği belirtilen IGNIS şirketine verilen ruhsatların kapsamı nedir? Bu ruhsatlar hangi tarihte, hangi kriterlere göre verilmiştir?
- 3- Söz konusu JES projeleri için bütünlük ilkesi gözetilerek ÇED raporu hazırlanması gerekirken; neden proje parçalara ayrılarak ÇED yükümlülüğünden kaçınılmak istenmektedir?

- 4- JES projelerinin ilerleyen süreçte madencilik faaliyetlerine zemin hazırlayacağı yönündeki iddialar doğru mudur?
- 5- Proje kapsamında yürütülen veya yürütülmesi planlanan ÇED süreçlerinde bölge halkının katılımı sağlanmış mıdır? Halkın rızası alınmış mıdır?
- 6- Varto ilçesinin deprem riski taşıyan bir bölgede yer aldığı dikkate alındığında, jeotermal sondaj faaliyetlerinin tetikleyebileceği sismik risklere ilişkin herhangi bir bilimsel etki analizi yapılmış mıdır?
- 7- Proje sahasında yer alan meraların “kamu orta malı” statüsü dikkate alındığında, bu alanların özel şirket faaliyetlerine açılması hangi “kamu yararı” gerekçesine dayandırılmaktadır?
- 8- Bölge halkının açık itirazlarına rağmen söz konusu projelerin hayata geçirilmesine neden ısrar edilmektedir?